

هو الطيف

#

#

شناخت معماری منظر مدرن

کیانوش حسنی

رشته : معماری منظر
مقطع : کارشناسی ارشد
سال تحصیلی : 88.89

مقدمه :

غربی ها و اروپاییان از آغاز رنسانس به طبیعت توجه کردند که این توجه در آغاز با تردیدها و ترسهایی همراه بود تردیدها یی که قرار دادن عناصر طبیعت را در کنار عناصر مقدس موجب میشد به منظر به مثابه عنصری انضمامی در کنار عناصر مقدس توجه میکرد. در عصر روشنگری عناصر طبیعت استقلال خویش را یافتند و البته این رویکرد در آغاز خودش را در فلسفه و نقاشی نشان داد و در معماری با تاخیر اتفاق افتاد. در قرن 19 و اوایل قرن 20 در معماری طبیعت با مفهوم خالص و ناب مورد توجه قرار گرفت.

اتفاق مهم دوره مدرن تغییر در مبنای اندیشه است بعد از رنسانس در اروپا فهم راجع به خدا-انسان-طبیعت و ... دگرگون شد و این تغییر نگرش باعث به وجود آمدن تغییر عمده ای در زندگی شد. نگاه به طبیعت که تا قبل مذموم و نکوهیده بود، به تدریج تغییر کرد تا جایی که در قرن 18 به سبک امپرسیونیسم در نقاشی رسیدند. اساس نقاشی امپرسیون از توجه به طبیعت شکل گرفته است (مثل نقاشی کلیسای نتردام در 4 ساعت مختلف با 4 نور) (جزوه آشنایی با معماری منظر معاصر دکتر منصور) اتفاق مهم در دوران مدرن:

- مبنای اعتبار بخشیدن به پدیده ها از بیرون به درون انتقال یافت.

- منبع خدایی به منبع عقلی تغییر یافت

. معیار دوره مدرن عقل آدمی است. چرا که دوره مدرن دوره فلسفه دکارتی است و دوران ذهن علمی است و علم راجع به خوبی و بدی پدیده ها حکم نمی دهد و صرفا ویژگی های یک پدیده را بیان نموده داوری نمی کند لذا معمار منظر مدرن به پدیده ها علمی نگاه میکند بر خلاف رویکرد کلاسیک ارزش گذاری نمی کند. پس با هر گیاهی میشود فضا سازی کرد "گل شبدر چه کم از لاله قرمز دارد." مقاله پیش رو به بررسی معماری منظر مدرن می پردازد این مقاله مطالب خود را در سه بخش ارائه می کند. در بخش نخست به بررسی تحولات تاریخی که بر روی معماری منظر مدرن تاثیر گذاشته می پردازد. در بخش دوم رویکرد معماران منظر مدرن در طراحی را مورد ارزیابی قرار می دهد و نمونه های موردی را بررسی می کند و در بخش سوم به معماری منظر مینیمال به عنوان جنبش برآمده از دل معماری مدرن اشاره می کند و نمونه های موردی را در این زمینه معرفی میکند.

بخش اول:

سیر تحولات معماری منظر از رنسانس تا قرن 20:

بررسی معماری منظر مدرن بدون توجه به زمینه های پدید آمدن آن که ریشه در قرون قبل از دوره مدرن دارد امری ابتر است چرا که معماری مدرن و معماری منظر مدرن تحولی نیست که یک شبه اتفاق افتاده باشد و حاصل تغییراتی است که شروعش را میتوان " چهارصد سال پیش از دوران مدرن دانست" (مبانی و مفاهیم معماری معاصر غرب وحید قبادیان صفحه 17) لذا برای بررسی معماری منظر مدرن در مقاله پیش رو تاریخچه ای از دوران رنسانس تا دوران مدرن ارائه شده است.

منظر یا landscape ابداعی تصویری بود که از اواخر قرن 15 به وجود آمد یعنی پس از چند قرن دشمنی قرون وسطی با طبیعت. قرن 15 مصادف است با دوران رنسانس دورانی که تولد مجدد نام گرفت و جامعه را به سمت محوریت تفکر سوق داد و انسان محوری را به وجود آورد که این انسان محوری در تمامی ابعاد هنر خود را نشان داد و تحولاتی را پدید آورد. "باوقوع رنسانس باورهای ذهنی قرون وسطی و جهان سنت مورد شک و تردید قرار گرفت" مبانی و مفاهیم معماری معاصر غرب)

همانند دیگر هنرها، این هنر نیز تا طراحی باغ ها در عصر رنسانس احیاء نگردیده بود به گفته آلن راجر فیلسوف فرانسوی آغاز کاربرد واژه منظر به عصر رنسانس باز می گردد. (منصوری- 1383) باغ محوطه های رنسانس در حدود قرن های 16 و 17 توسط کارهای طراحی به نام لئونوتره (Le Notre) توسعه یافت.

اولین کسی که درباره "ساخت و ایجاد (making) منظر" نوشته است، جوزف ادیسون (Joseph Addison) در سال 1712 بوده است. واژه "باغبان منظر (Landscape gardener)" توسط ویلیام شنستون (William Shenston) برای اولین بار در سال 1754 به کار برده شد ولی اولین فرد حرفه ای که از این عنوان استفاده کرد، هامفري رپتون (Humphry repton) در سال 1794 بود. واژه "معماری منظر (landscape architecture)" اولین بار توسط اسکاتمن گیلبرت لین میژن (Scotman Gilbert Laing Meason) در عنوان کتاب وی به نام "معماری منظر نقاشان بزرگ ایتالیا" در سال 1828 در لندن به کار گرفته شد که در باب نوعی از معماری بود که وی در نقاشی مناظر کشف کرده بود. سپس این واژه توسط لودن (Jc Loudon) و دونینگ (Aj Downing) به کار گرفته شد.

پیش از قرن 18 میلادی، طراحی چشم اندازها به شدت متکی بر هنر و نظریه آرمان گرایی بود و به طور مثال طبیعت را به صورت آرمانی و کمال گرایی آن تصور می کردند و بر زیبایی شناسی کلاسیک تاکید

داشتندولی در اواخر قرن 18 میلادی، طبیعت معنای جهان طبیعی را به خود گرفت و در نتیجه تقلید از طبیعت برای شکل دادن به آن مسخره آمیز گردید. (رهبر بهبهانی، 1382)

در قرن 18، انگلستان به عنوان قطبی از سبکی جدید در طراحی منظر شناخته شد و شخصیت هایی چون ویلیام کنت (Willim Kent)، هامفري رپتون و مشهورترین آنها لانسلوت براون (Lancelot Brown)، با قدرتی ویژه، پارک های بزرگ ملی انگلیس را که دارای طبیعتی بکر و ناب بودند را دگرگون ساختند. (www.manzar.ws شماره یک)

در لندن اهمیت طبقات متوسط بالا برای نخستین بار پس از قرون وسطی با ساختن سبزه میدانها و خانه های اطراف آن در سیمای شهر به منزه ظهور رسید شاید سبزه میدانهای لندن از اولین نمونه های ارتباط فضای شهری با منظر باشند که البته همانطور که گفته شد این سبزه میدانها در محلات اعیان نشین ساخته میشد و مورد استفاده تمام اقشار جامعه نبود.

تعریف سبزه میدان:

سبزه میدان قطعه زمینی است که در آن باغچه ای محصور باشد و خود به خیابانی محاط شود که راه به خیابانهای اطراف میدان دارد.

نکته اساسی درباره سبزه میدانهای لندن این است که همه آنها باغچه ای مرکب از چمن و درختان درمیان دارند.

اصل و منشأ سبزه میدانهای لندن کجاست؟

علاقه به چمن کاری و احداث فضاهای باز در لندن از دوره گوتیک آغاز گشت در قرن پانزدهم حیاط لینکلنزاین به گردشگاهی مصفی تبدیل شد و مقارن با همین زمان محوطه وسیعی در خارج لندن موسوم به مورفیلد برای ورزش و تیر و کمان اندازی مورد استفاده اهالی لندن قرار گرفت. و برخی از املاک متعلق به دربار انگلستان نیز در قرن هفدهم برای استفاده عموم گشت در همین قرن نخستین سبزه میدانهای لندن چون برخی از نجبا می خواستند قسمتی از اراضی موات خود را احیا کنند بنا گشتند و احیای این اراضی به چند خیابان محدود نگشت و سبب به وجود آمدن میدانهای لندن شد که از میدانهای باروک سرچشمه می گیرد. (فضا، زمان، معماری، صفحه 563).

سبزه میدان بلومزبری

در اواخر این قرن انقلاب صنعتی رخ داد و زندگی مردم را دستخوش تغییرات زیادی کرد از آن جمله می توان به گسترش شهرنشینی اشاره نمود به تبع آن شهرهای اروپایی یکپارچه دستخوش تغییر و تحولات شدید و نوعی بی نظمی و آشفتگی می شوند که متفاوت با ساختار قبلشان است. با هجوم مردم به شهرها تراکم بالا می رود و مشکلات زیادی را از بیماری تا رفت و آمد و... ایجاد میکند. این مسئله جامعه را به سمت توجه به طبیعت در کنار زندگی شهری سوق می دهد و مفهوم پارکهای شهری شکل میگیرد.

پیش از انقلاب صنعتی باغسازی شخصی و خصوصی بود مانند ورسای. اعیان خانه های خود را درون زمین های سبز و باغها می ساختند ولی پس از انقلاب صنعتی باغ به صورت فضای عمومی و پارک مطرح شد. جامعه اعیانی بعد از انقلاب صنعتی از صحنه محو میشود و جامعه ای با اقتصاد سرمایه داری شکل می گیرد و همه در آن به عنوان شهروند ظاهر می شوند. پارک و فضاهای عمومی شهری ایجاد می شود. طراحی پارکها را به باغبانهای می دادند که قبلا برای اشراف می ساختند و این حرفه در قرن 19 در اروپا به شدت رشد می کند. (لادن اعتضادی 1387)

در این قرن پارک سازی در پاریس در اطراف میادین سخت معمول شد و بیش از تمام نو آوری های شهرسازی آن روز تقلید گشت لطف و تازگی این کار در گشوده بودن این فضا به روی مردم بود روبنسن معمار منظره ساز انگلیسی در این باره میگوید: نخستین مطلبی که در این پارکها بیننده را به خود میخواند تازگی و لطافت آنها و توجه و مراقبتهای است که در نگاهداری آنها میشود و وجود مردمی است که در آنها به تفرج نشسته اند کتاب میخوانند کار میکنند و یا به بازی مشغولند. او همچنین در جایی اشاره می کند: درحالیکه ما انگلیسیان میادین خود را تنها به معدودی متمکن اختصاص داده ایم در فرانسه میادین بر عموم گشوده اند و بر خلاف میادین ما به انواع اشجار آراسته. (فضا، زمان، معماری، صفحه 593)

روبنسن در سال 1869 مینویسد اگر پاریس هم اکنون درخشانده ترین زیباترین شهر دنیا نباشد بی شک به زودی به این کمال خواهد رسید. در پاریس احداث پارکهای عمومی اهمیتی یافته است که لندن فاقد آن است. توجه به درختکاری همه جا مرئی است و میادین کوچک

تبدیل به پارک‌هایی می شوند که زیبایی و حسن سلیقه در ایجاد آنها بی نظیر است. (فضا، زمان، معماری، صفحه 593)

بر طبق طرح هاسمان برای شهر پاریس دو پارک عظیم در شرق و غرب پاریس که مانند دو شش برای این شهر هستند خودنمایی می کند اگر طرح هاسمان به تمام اجرا میشد این دو پارک با کمربندی سبز در امتداد دیوارهای دفاعی قدیمی شهر به یکدیگر مرتبط می گشت. غیر از این دو پارک و پارک‌های قدیمی شهر پارک "من سو" در مرکز پاریس پارک زیبای "مون سوری" در جنوب پاریس و پارک "بوت شومن" برای کارگران در شمال شهر در این دوره احداث گشتند. این پارکها در فضایی بسیار وسیع به وجود می آمدند و غرض از احداث آنها به وجود آوردن گردشگاههای عمومی بود. (همان)

یکی از فضاهای عمومی و مهم در شهر پاریس که در اواخر قرن 19 طراحی شد طراحی محوطه برج ایفل است.

در نیمه دوم قرن 19 در انگلیس با جنبش باغشهر مواجه هستیم که شهر را داخل طبیعت می برد و محلاتی مورد نظرش بود که هر دو ویژگی های باغ و شهر را داشته باشد.

ابنزر هاوارد، پیشنهاد دهنده باغشهر، می دانست که شهر های بزرگ تا چه حد برای مردم مناطق روستایی جاذبه دارند و می خواست که نمونه باغشهر را با همه امتیازات زندگی فعال شهری، توام با تمام زیبایی و سرخوشی روستایی، پدید آورد. باغشهر های که در داخل حلقه عریضی از زمین های کشاورزی محصور خواهند بود در حد سی هزار نفر در نظر گرفته شده است. این شهر ها با کمربند سبز خود شهرهای محدودی هستند که توسعه آنها در واقع از طریق احداث شهرهای مشابه در فواصل معین تامین می شود تا نهایتا یک مجموعه متشکل از چندین شهرک که توسط وسایل نقلیه سریع السیر با یکدیگر مرتبط هستند در اطراف یک شهر بزرگتر تنظیم شود.

بنا بر نظر هاوارد کوچکترین سلول شهری بخشی است که برای سکونت 5000 نفر به همراه یک مدرسه در نظر گرفته شود و شهر بزرگ از تجمع چندین باغشهر به دور یک واحد مرکزی به وجود می آید.

نخستین باغشهر لچ ورث بود که در 35 مایلی لندن در سال 1904 ساختن آن آغاز شد. دومین باغشهر ولوین نام داشت که به لندن بسیار نزدیکتر بود.

هاوارد بنا بر دلیل زیر نظریه خود را از نظر اقتصادی توجیه می کرد:

احداث چنین شهرهایی در زمین های روستایی هستند که خارج از بورس معاملات زمین قرار دارد و در نتیجه قیمت پایینی دارند. اشتباه هاوارد که موجب شکست طرحش شد این بود که وی فشارهای اقتصادی در چگونگی توزیع جمعیت شهری را دست کم گرفته بود.

بنا بر نظر هاوارد پیش بینی میزان موفقیت یک طرح به سه عامل بستگی دارد:

1. اشتیاق
2. انرژی
3. پشتکار یک طراح ایده آلیست

منتقدان باغشهر:

لوکوربوزیه با نقدی بر باغشهر گفت:

- موجب اتلاف وقت ساکنان می شود.
- موجب هدر رفتن زمین می شود.
- روحیه ضد اجتماعی برای ساکنان ایجاد می کند.

همچنین زیگفرید گیدیون نیز باغشهر را رد می کند و از آن به عنوان یک راه حل گذرا یاد می کند.

جین جیکبز میگوید: نظریه طرفداران اصل عدم تمرکز در شهرسازی مدرن که هاوارد القا کننده آن بود، در توسعه شهرهای بزرگ آمریکایی اثرات زیان باری داشته است، به این صورت که موجب تضعیف روابط اجتماعی بین ساکنان این شهرها شده و محلات شهری یکنواخت و بی روحی پدید آورده است.

با آن وجود که تا قبل از قرن 19 نیز با مفاهیم و آثار معماری منظر مواجه هستیم اما کاربرد کلمه معمار منظر بعد از بنیان گذاری جامعه معماران منظر آمریکا (ASLA) در سال 1899 و اتحادیه بین المللی معماران منظر (IFLA) در سال 1948 شایع گردید.

همزمان با مطرح شدن ایده باغشهر در انگلستان در آمریکا با شروع رسمی حرفه معماری منظر مواجه هستیم. که آن را به فردریک المستد نسبت میدهند وی نهضت پارک (park movement) را در آمریکا پایه گذاری کرد.

در این دوره حرفه معماری منظر در آمریکا مجال ظهور پیدا کرد به طوری که آمریکا خودش را بانی و موسس آن معرفی کرد در حالیکه بستر سازی آن در اروپا شکل گرفته بود علت این مسئله درگیر جنگ جهانی بودن جوامع اروپایی و رکود اقتصادی در این جوامع است. (لادن اعتضادی)

حال آنکه آمریکا به شدت در حال رشد بوده و دو شهر نیویورک و شیکاگو از شهرهای ثروتمند دنیا شده بودند.

باغ آمریکایی (1840-1920) :

آمریکا فرزند اروپا است و به سبب اتفاقاتی که در اروپا افتاد آمریکا متولدشده با مهاجرت اسپانیایی های دوره رنسانس و با ورود دستاوردهای علمی تمام دنیا به اروپا این جامعه پیشرفت کرد اروپاییان با اختراعاتشان دنیانوردی را توسعه دادند سرزمین هایی را کشف کردند تا بازار برای کالاهایشان پیدا کنند. سپس اروپاییان در آمریکا مستقر شدند. (جزوه لادن اعتضادی -1387)

عقاید و ایده آل های آرمانگرایانه آمریکا به عنوان ترکیبی از فرهنگ های متعدد در باغ های این کشور نیز منعکس می گردد. از آنجایی که مهاجران در کشوری جدید سعی بر خلق دوباره آنچه برای آنها آشنا باشد دارند طرح باغ در آمریکا غالباً از مجموعه ای از مفاهیم برگرفته از سایر فرهنگ ها می باشد. تنوع فرهنگ ها در ترکیب با شرایط جوی گوناگون و پستی و بلندی های زمین سبب ایجاد تزئینات مختلف مناظر گردید. نتایج آن در باغها و طرح ریزی شهرها در سراسر ایالات متحده آمریکا پدیدار شد. از ایالت نیو انگلند تا جنوب و غرب اقتباس از سبک باغسازی هم در مناظر خصوصی و هم در مناظر عمومی دیده می شود.

اگرچه باغبانی منظر در آمریکا برای نسلهای متعدد انجام میشد اما در سال 1841 میلادی کتاب "آندرو جکسون داوین" به نام "رساله

ای در باب نظریه و اجرای باغبانی منظر سازش یافته با آمریکای شمالی اولین و مهمترین کتاب در مورد طراحی منظر بود که در آمریکا انتشار یافت. از ویژگی های مناظر داونین خطوط موج و تقلید نقاشی وار از طبیعت بود کارهای وی در انگلستان مورد پسند همفتری رپتون وجان کلادیوس لودان قرار گرفت. پس از وی فریدریک المستد برجسته ترین معمار منظر در آمریکا شمرده میشود. (طراحی کاشت منظر: 47)

فریدریک لالمستد Frederick Law Olmsted پایه گذار و بنیانگذار طراحی پارکهای شهری آمریکاست. وی آشنایی با گیاهان و علم گیاهشناسی را به طور تجربی فراگرفت زیرا از یک خانواده کشاورز بود. سفرش به انگلستان و بازدید از باغهای انگلیسی ایده هایی را برای ایجاد پارکی بزرگ در نیویورک را در ذهن او ایجاد می کند. ایده ایجاد یک چنین پارکی براساس نیاز جامعه آن روز به فضای عمومی نه برای تفریح بلکه برای بالا بردن سطح بهداشت عمومی و برقراری عدالت اجتماعی مردم لازم بود و المستد با اعتقاد به این قضیه در سال 1858، Central Park New York را بر پایه آرمانهای خویش احداث نمود. المستد اعتقاد داشت تغییر فیزیکی منظر تنشهای اجتماعی را کاهش می دهد. تا قبل از المستد طراحی منظر به صورت حرفه ای در این کشور مطرح نبود و بعد از طراحی این پارک است که کم کم ایده وارد کردن طبیعت به درون شهردر آمریکا شکل تازه ای به خود می گیرد. وی خود را نمونه کامل آمریکایی دموکراتیک میدانست. او بر موارد اجتماعی اخلاقی مانند لحاظ کردن شیر فروشی در طرح سنترال پارک برای مادران فقیر جهت تغذیه کودکانشان با شیر بهداشتی تمرکز کرد و همچنین در طرح قبرستان مانتن ویو در کالیفرنیا وی طرح زمین های دفن را ادغام کرد و در نتیجه مردمی با اعتقادات مختلف می توانستند با یکدیگر سوگواری کنند. حساسیت او به محیط موجب حفاظت از طبیعت بکر آمریکا در پارکهای ملی یو اسمیت و یلواستون شد. او کمی پیش از مرگش در سال 1903 مدرسه جنگلداری را در ملک بیلتمور واقع در شمال کالیفرنیا طرح ریزی کرد. المستد پس از طراحی پارک مرکزی نیویورک برای انجام پروژه های دیگر به امریکای شمالی می رود. وی ایده های نو و تازه ای را به حیطة طراحی منظر معرفی می کند از آن جمله میتوان به سیستم های سبزراه ها (Parkways) اشاره کرد (www.wikipedia.org)

پارک وی:

هدف اصلی پارک وی ها حفظ عناصر طبیعی موجود در شهرها و اتصال و برقراری رابطه بین آنها بوده است
پروفسور هابارد در نشریه شهرسازی دانشگاه هاروارد پارک وی را اینگونه معنا می کند:

"پارک وی جاده ای است که در دو جانب آن باغ احداث شده باشد بنابراین از پارک وی اساسا برای عبور و مرور استفاده می شود اما این عبور و مرور بیشتر و یا منحصرأ به منظور گردش و سیاحت است."

در پارک وی اصل بر این است که جریان پیوسته عبور و مرور متوقف نشود از این رو هیچ جاده فرعی به پارک وی راه نمی یابد و حتی

ورود مستقیم به پارک وی از املاک مجاور آن ممنوع است. در سنترال پارک نیویورک المستد برای عبور پیاده روندگان پلی از سنگ بر جاده ای که مخصوص وسایل نقلیه است بنا نهاد که این پل مراحل نخستین پارک وی را مجسم می دارد.

شاید به نظر برسد پارک وی ها همان اتوبانهای اروپا هستند اما پارک وی جاده ای است برای تفریح خاطر انسان که به زیبایی و لطف مطابق پست و بلند طبیعی زمین ادامه می یابد و جزئی از مناظر طبیعی می شود چندان که تمییز آن از مناظر طبیعی ممکن نیست. (کتاب فضا، زمان، معماری)

پارک وی طراحی شده توسط المستد در سنترال پارک

در قرن های 18 و 19 دو نوع دیدگاه بر معماری منظر اروپا حاکم است :

- 1) نگاه فرانسوی که نگاه باروک و نئوباروک است
- 2) نگاه انگلیسی که نگاهی رمانتیک است و عکس العملی است در مقابل کلاسیک گرایی

اما نکته مهم درباره پارک های المستد این است که از هیچ الگویی تقلید نمی کنند المستد معتقد بود که زندگی شهری خسته کننده و کسل کننده شده است و بشر نیاز به تفرجگاههایی در داخل و خارج شهر دارد که در این تفرجگاهها ارتباط با طبیعت خیلی اهمیت دارد در کارهای المستد نه اشرافیت باروک و نه مقیاس های بزرگ رمانتیک وجود ندارد در کارهای وی الگوهای سلطه و مونومانالیست دیده نمی شود و مجسمه هایی که وجود دارد نیز در مقیاس مردم و شهری است. (جزوه لادن اعتضادی-سال 1387)

اما در اواخر کار المستد با هجوم بسیار زیاد مهاجران جمعیت آمریکا افزایش یافته و شرایط زندگی برای بسیاری از مردم بدتر شد و عقیده حفظ کشور از طریق فرهنگ و معماری شکل گرفت این درک جدید سبب تغییر مسیر معماری و معماری منظر شد و معماری منظر آمریکا را به طرف کلاسیک گرایی سوق داد. معماران منظر در این دوره اعتقاد داشتند که سابقه تاریخی و استفاده از اصول تناسب و تقارن می تواند سبب عظمت بخشی به سبک ملی آمریکایی شود. در جستجوی نمادهایی جهت بالا بردن آگاهی این کشور جوان در مورد زیبایی شناسی معماران از فرمهای کلاسیک استفاده کردند. آنها طراحی قصر های فرانسوی خانه های بزرگ و مجلل تیودور و ویلاهای ایتالیایی را آغاز کردند این تغییر جهت گیری جدیدی را در طراحی منظر ایجاد کرد ترکیبات رسمی محور های تقارن و محور عرضی و تصویرسازی ذهنی برگرفته از منابع کلاسیک ظاهر شدند. این تغییر سبب ایجاد کشمکش و تضاد در این حرفه شد. یک عده از افراد این حرفه از فلسفه داونین پیروی میکردند و احساس کردند که منظره چشم انداز طبیعی بخش ساده تر و با شکوه تر طبیعت را

نشان می‌دهد این طراحان بر مناظر ساده و روستایی تاکید داشتند و گروهی دیگر از منظری با ترکیباتی که به طور رسمی سازماندهی شده باشد دفاع می‌کردند.

معماری منظر مدرن در آمریکا: (1940-1970 میلادی)

ایده آل‌های کلاسیک بعدها توسط سه دانشجوی جوان معماری منظر به نام های "گرت اکبو" و "دان کلی" و "جیمز رز" رد شدند. در سال 1930 این دانشجویان هاروارد خواستار جستجوی ایده های متداول در هنر مدرن به خصوص در نقاشی بودند. آنها معتقد بودند که معماری منظر باید

(1) با سایت سازگار باشد.

(2) نیازهای کارفرما را برآورده سازد

(3) مشکلات محیطی و اجتماعی را برطرف کند.

تلاش و کار معمار منظر کالیفرنایی توماس چرچ فارغ التحصیل پیشین دانشگاه هاروارد نیز تاثیرات زیادی در معماری منظر مدرن آمریکا داشت. کارهای چرچ اهداف کلاسیک را با نظریه های جدید فضای مدرن ترکیب می‌کرد. مارک تریب این 4 معمار منظر را با عبارات مدل و معیاری برای قضاوت در مورد طراحی مدرن منظر آمریکا توصیف کرده است. (طراحی کاشت منظر)

جهت پذیرفتن نوگرایی به طور کامل معماران منظر خواستار توسعه ادبیات طراحی جدیدی بر اساس مفاهیم نوظهور فضا و فرم الهام گرفته از هنر مدرن بودند.

اصول معماری مدرن آمریکا عبارت است از:

اجتناب از طراحی پلان متقارن محور و فرمهای هندسی ساده
فرمها نامنظم و طبیعی-حرکت در طرح

حساسیت به سایت

توسعه مصالح جدید طرح

توماس جرج : Thomas_Dolliver_Church

توماس جرج در سال 1904 در بوستون به دنیا آمد او در دانشگاههای کالیفرنیا برکلی و هاروارد به تحصیل پرداخت و در سال 1922 سفرهایی را به اروپا داشت پس از بازگشت به تدریس رشته معماری منظر در دانشگاه برکلی پرداخت. سبک او به عنوان سبک مدرن آمریکا شناخته شد وی در طراحی از سادگی و فرمهای عملکردی استفاده می‌کرد.

دن کلی Dan kiley :

دن کلی در سال 1912 در بوستون به دنیا آمد و در هاروارد در رشته معماری منظر به تحصیل پرداخت. در سال 1953 با سارینن در باغ میلر در کلمبوس ایندیانا همکاری داشت. با الهام گرفتن از سبک دی استایل و طراحی یس ون درروه در پاریس آلمان کارهای او پلانی مشبک داشت و فضاهای داخلی کارهایش پیوستگی کاملی با فضای

بیرون داشت. این طراحی حاوی تغییر قابل توجهی از باغ به چمنزار و جنگل نیز بود. این نوع طراحی به طور فراگیر مورد استفاده قرار گرفت .

آمریکا در سالهای دهه 1950 میلادی ثروتمندترین کشور دنیا شد و رویکردی انتزاعی در طراحی باغ و محوطه به طور گسترده در این کشور مورد استفاده قرار گرفت . (معماری ایران-12)

جین براون در کتاب باغ مدرن که در سال 2000 به چاپ رسید به این نکته اشاره میکند :باغ سازی مدرن در آمریکا جایگاه ویژه ای به دست آورد تا حدی که به عنوان روشی نو در معماری منظر مدرن مطرح شد و دوباره در دهه 1950 به اروپا صادر گردید (معماری ایران-12)

این در حالی است که پیشرفت طراحی باغ های اروپایی در تمام اروپا به جز سوئد به خاطر وقوع جنگ قطع شد و کشور آلمان غربی ثروتمندترین کشور اروپا و آلمان شرقی هر دو رویکردی مدرنیستی را که هیتلر تقبیح کرده بود را پذیرفتند.

معماری مدرن بصورت يك مکتب معماری با مبانی نظری مدون و ساختمانهای ساخته شده بر اساس اندیشه مدرن، از اواخر قرن 19 میلادی شکل گرفت. خاستگاه این معماری در شهر شیکاگو ، و در اروپا شهرهای پاریس ، برلین و وین بود. و همچنین قابل ذکر است که معماری مدرن ، نقطه عطفی در تاریخ معماری غرب و یا به عبارت دیگر ، در تاریخ معماری جهان بود. زیرا برای اولین بار ، نگرش از سنت و تاریخ و گذشته ، بعنوان منبع الهام معماری تغییر جهت داد و آینده و پیشرفت ، بعنوان موضوع و هدف اصلی معماری مطرح شد.

معماران و نظریه پردازان مدرن سعی کردند ، معماری را با علم ، تکنولوژی و جهان در حال تحول همگون سازند.(مبانی و مفاهیم در معماری معاصر غرب-صفحه 30)

عوامل متعددی مانند خردگرایی و توسعه علوم و به ویژه گسترش تکنولوژی موجب تکوین مدرنیسم شد. تکامل نظریات مدرن توسط پوسنر انجام شد . او جنبشی را نشأت گرفته از نظریات ولیام موریس و با توجه به نظرات باغ سازی هنری-استادکارانه شکل داد. این جنبش به این نتیجه رسید که فرم باید تابع عملکرد باشد .نظری که پیش ازاین توسط معمار آمریکایی لویی سالیوان به عنوان شعار اصلی مدرنیست مطرح شده بود.فرانک لوید رایت شاگرد سالیوان عقیده داشت که طراحی میباید بر اساس قوانین علمی و زیبایی شناسانه موجود در طبیعت شکل گیرد که به آن سبک ارگانیک میگویند .گفتار زیر نشان دهنده حساسیت او نسبت به مکان ، عملکرد و فرم های ارگانیک بود:من معتقدم که هرگز نباید مستقیم بالای چیزی ساختمان بسازید اگر شما بالای تپه چیزی بسازید تپه را از دست داده اید .وقتی که به هواپیما نگاه میکنیم خطوط آن نشان دهنده قدرت و عملکرد آن است . این وضعیت در مورد کشتی اقیانوس پیما و بسیاری چیزهای دیگر صدق میکند.پس چرا نباید ساختمان ها هم کارکرد خود را نشان دهند.همان طور که میبینیم فرم هایی که کاملاً بر طبق عملکردشان ساخته شده اند زیبایی فوق العاده ای دارند .ساختمان ها نیز از مصالح مختلفی ساخته شده اند .مصالح نیز طبیعت و ساختار خود را دارند و به ساختمان ها زندگی میبخشند.

در قرن 20 و دوره مدرن ایده پارک شهر لکوروبوزیه مطرح می شود که طبیعت را درون شهر می آورد این ایده را قبلا تونی گارنیه داده بود که لکوروبوزیه آنها را در طراحی خود مطرح کرد. لکوروبوزیه 4 نیاز را برای فضاها اولویت بندی کرد که عبارتند از: باغ، سکونت، تفریح، راه. وی تاثیر زیادی بر باغ سازی مدرن داشت. ویلا ساوای او باغی روی سقف دارد.

از اصول منشور آتن تدوین شده توسط لکوروبوزیه میتوان به موارد زیر اشاره کرد:

- شهر در ارتفاع
- مطرح کردن پارک شهر گارنیه
- آزاد کردن فضای سبز شهری
- باز کردن دید فضای سبز با ساختن ساختمان بر روی پیلوت
- شهر باید باغی داشته باشد که فضای سبزش متعلق به همه باشد.

در منشور آتن لکوروبوزیه توجه به منظر شهری و پیوند معماری و منظر به خوبی دیده می شود.

شاید بتوان ن طراح برزیلی، روبرتو مارکس را معروف ترین طراح باغ های مدرن دانست. او در سال 1909 میلادی به دنیا آمد. پدرش یک یهودی آلمانی و مادرش یک دورگه برزیلی فرانسوی بود. او که عاشق گیاهان برزیلی بود در برلین درس هنرهای زیبا خواند و در بازگشت به خانه با گروهی از معماران برزیلی که همگی متأثر از لوکوروبوزیه بودند آشنا شد: اسکار نمایر، آلفونسو ریدی و لوسیو کوشتا. استفاده او از گیاهان در باغ ها از اصول مدرنیسم تبعیت میکرد: کارکردی بود، مصالح را با صداقت نشان میداد و بر اساس ساختار طبیعی زمین شکل گرفته بود.

بخش دوم

در این بخش به خصوصیات ظاهری معماری منظر مدرن توجه شده است و چند پروژه به عنوان نمونه موردی مورد ارزیابی قرار گرفته است.

خصوصیات منظر مدرن:

منظر مدرن عناصر منظره ساز را ارزشگذاری نمیکنند به عنوان مثال به چمن اعتبار درخت رامی دهد. (چشمها را باید شست جور دیگر باید دید)

منظر مدرن به تقارن به عنوان عنصر زیبایی ساز نگاه نمی کند و تقارن را حذف می کند

در منظر مدرن تزئینات را جنایت میدانند و آن را حذف می کند. مصالح طبیعی همانگونه که وجود دارد ارزشمند است (... و چرا در قفس هیچکسی کرکس نیست)

از عنصر منظره ساز آب بدون هیچگونه عنصر تاکید کننده معماری و اسطوره ای استفاده میکند.

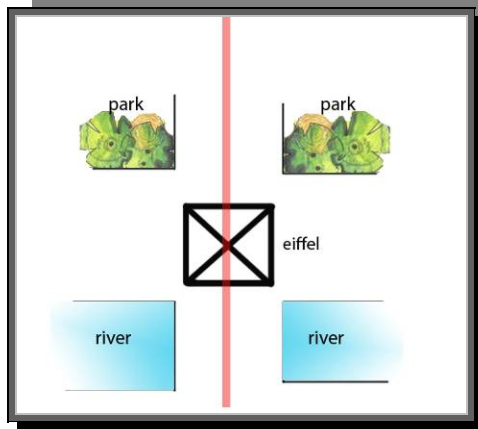
در منظر مدرن به فضاهای جمعی توجه میشود و نظر گاه به عنوان یک فضای جمعی شناخته می شود.

بررسی نمونه های موردی:

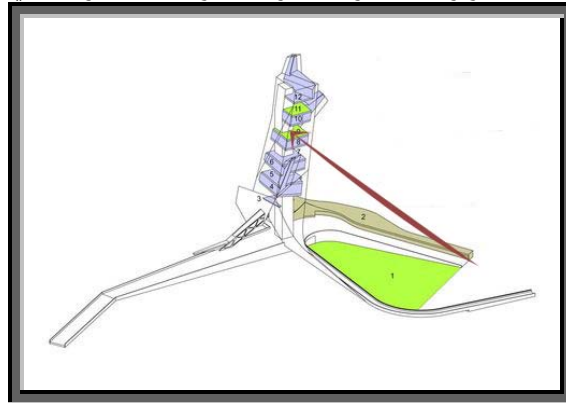
- منظره سازی اطراف برج ایفل:

از اولین نمونه هایی که در آن تاثیر اندیشه های مدرن پدیدار شد محوطه برج ایفل است.

این پروژه در گذرگاه دوره کلاسیک به مدرن میباشد. در این اثر هنرمند هنوز تقارن را کنار نگذاشته است و ساختار شکنی نکرده است صرفا در معنا بخشی به عناصر تغییر ایجاد کرده است. چمن در این پروژه متن است و منظره دیگری را نشان نمی دهد می آید برای به تصویر کشاندن خود.

وجود محور تقارن در محوطه سازی ایفل

چمن های باز و گسترده (عنصر اصلی) درمقابل برج ایفل، دید عمیق به برج را ایجاد کرده است.

برجی فلزی در میدان شان د ومارس و در کنار رود سن واقع در شهر پاریس است. برج ایفل امروزه به عنوان نماد فرانسه شناخته می‌شود و یکی از شناخته شده‌ترین بناها در جهان است. ساخت برج ایفل در سال 1887 شروع و در 31 مارچ 1889 به اتمام رسید. در ابتدا برج ایفل برای نمایشگاه جهانی و به مناسبت صدمین سالگرد انقلاب فرانسه ساخته شد ولی پس از ساخت این بنا مورد قبول همگان واقع نشد و ۳۰۰ نفر که در بین آنها می‌توان از امیل زولا، موپسان، شارل گارنیه و هم چنین الکساندر دوها نویسنده شهیر فرانسوی نام برد، به ساخت آن شدیداً اعتراض نمودند.

نام برج ایفل از نام سازنده اش گوستا ایفل گرفته شده است... در اطراف برج میدانی بوده است که به نمایشگاه اختصاص داده میشد. فرانسوی ها مخالف ساخت این عمارت بزرگ آهنین بودند چرا که این شهر را دارای بافت تاریخی میدانستند. شهرداری قول احداث موقت برج را میدهد ولی تا کنون پابرجا مانده است!! در جلوی برج صفه ای است که کاملاً حالت مدرن دارد و متکی بر چشم انداز های شهر فضا سازی شده است. از خصوصیات فضا سازی اطراف ایفل میتوان به این موارد اشاره کرد:

1. منظر و سیمای شهر به عنوان یک عنصر مهم شناخته شده

2. نظرگاه به صورت یک فضای جمعی شناخته شده
  3. درخت عنصر اصلی نبوده ولی چمن به عنصر اصلی تبدیل شده است. (قبل از این چمن عنصری حاشیه ای بود)
  4. در محور دید به برج آب خالص بدون عنصر تاکید کننده ای مثل عناصر معماری و اسطوره ای به نمایش گذاشته شده است و حتی هندسی و خالص شده است
  5. نمایش تکنولوژی (یک سری فواره آب را تا 50 سانتیمتر به هوا پرتاب میکنند که نمایش قدرت و عظمت آب است)
  6. مجسمه های شخصیت های افسانه ای و مقدس تبدیل به شخصیت های برجسته علمی شده است
  7. کاربری ساختمان ها هم شامل موزه مردم شناسی و تئاتر شهر است.
  8. هنوز اصل تقارن به عنوان یک شاخص زیبایی شناسی از گذشته وجود دارد ولی بعدها شکسته میشود.
  9. ترکیب مجسمه با آب ولی به با موجودات افسانه ای بلکه حیوانات معمولی هستند که آثار هنرمندان مدرن میشوند.
- منظره سازی اطراف برج کاملاً حالت مدرن را دارد و بیشتر تکیه به عناصر انسان ساز و منظر سازی موضوعی را دارد. عناصر طبیعی هر چه هستند پذیرفته میشوند اما به کیفیت آنها هم توجه میشود. در دوره مدرن گزینش از طبیعت کنار رفته و بین پدیده ها تفاوتی نیست ولی پرزانتی آنها کمی محلی میشود.

معرفی باغ اتلانتیک در پست مدرنیسم (1990-1994) .

پارک آتلانتیک

کاری مدرن که البته صحنه هایی از پست مدرن در آن دیده میشود و میتوان گفت که در گذر از مدرن به پست مدرن است. قبل از ساخته

شدن این پارک در سایتش، پارک آتلانتیک بوده است و پس از حفاری شهرداری تبدیل به یک برج و تعدادی معماری اطراف برج میشود. مساحتی در حدود 10 هکتار دارد و پارکی است محصور که 2 در روبروی هم دارد.

نکته*: تنها برج تاریخی پاریس با 37 طبقه مون پرناس است و تمامی برج های بالای 7 طبقه در حومه قرار دارد. برج مون پرناس چند طبقه در زیر زمین دارد و سقف مجموعه به صورت پارک در آمده است.

نمایی از برج مون پرناس

اولین نوآوری و ساختار شکنی در پارک این است که پارک در زیر ساختمان قرار دارد و ورودی تعریف سنتی خود را ندارد (مثل یک درخت تندیس گونه یا حوض). از خیابان این پارک دیده نمیشود و پلکان ورودی زیر پیلوتی قرار دارند. در این پارک مفهوم پارک از موزه درخت تغییر کرد و زندگی هم وارد آن شد. برخلاف بناهای اطراف ایفل در این سایت تقارن نداریم و نه در اندازه و نه در فرم شباهتی ندارند.

برای ورود به سایت یک حس معلق به فضا داده است زیرا که باغچه ها گود است و کف بالاتر از حد است. البته این حرکت جزو کانسپت باغ ایرانی است که خیابان ها هم تراز کرت ها نمیباشند که این محصوریت یک دنجی و امنیت روانی ویژه ای به فضا میدهد.

در عرصه باز فرم هایی وجود دارند که فضا را تعریف کرده اند و به صورت فصلی میتوان با پارچه آنها را پوشاند و غرفه های بازار یا نمایشگاه ساخت و یا کنسرت ایجاد کرد. با این تعبیر به این نتیجه میرسیم که پارک دیگر یک موجود تک عملکردی و طبیعت گرای صرف نیست بلکه به صورت فضای زندگی و اجتماع مردم شده است. در حالی که در پارکهای سنتی گلخانه هایی مثل کریستال پالاس را داشتیم، مدرنیستها از تظاهر رنگ و فرم پرهیز میکردند و ریاضی وار بودن و هندسی بودن را بر هر چیزی غلبه میدادند. طراح پارک را با توجه به پارک آتلانتیک سابق ساخته که این حرکت که از خاطره ذهنی استفاده کرده حرکتی پست مدرن است. از جمله حسی از موج های دریای آتلانتیک را با خطوط منحنی در کفسازی ایجاد کرده است.

از جمله حرکات مدرن میتوان به کاشتن یک درخت از گونه های عادی اشاره کرد که پایین آن قاب سنگی برآمده است و کاملاً حالت هندسی داشته و فضای پارک را از یک باغ طبیعت گرا به یک فضای هندسی کم تزئین تبدیل شده است. چمن اصل پارک را تشکیل داده است.

خصوصیات دیتیل های باغ:

- 1- وجود نرده های بدون تزیین که دارای قید مواجی هستند
- 2- وجود داشتن فرش گل .
- 3- گیاه علفی در ترکیب با گیاه علفی دیگر به خاطر کنتراست رنگی تبدیل به عنصر اصلی منظره سازی میشود.
- 4- سنگ شکسته و تراش نخورده را در میان باغچه گذاشته میشود
- 5- گیاه را پس از خزان شدن و پلاسیده شدن هم در باغ باقی میگذارند.

دیتیل نرده (دلیل قید مواجی)

فضای چند منظوره

استفاده از سازه معماری در فضا سازی
کفسازی پارک

پارک دانل Donnell Garden :

این پارک توسط توماس چرچ در سال 1948 طراحی شده است که یکی از پروژه های مهم و تاثیرگذار در معماری منظر مدرن آمریکا می باشد اساس طراحی این پارک بر سادگی نهفته شده است. توماس چرچ در طراحی این فضا از المانهای کمی استفاده کرده و خلوص و وضوح فضا در عین ارگانیک بودن و روستایی بودن آن از ویژگی های بارز این پروژه است . (www.sfgate.com/cgi-bin/article.cgi)

پلان پارک دانل

عناصر مهم در طراحی این پارک عبارت است از:

- مسیر ارگانیک و منحنی چمنزار
- استخری بزرگ در میانه پارک
- مجسمه هایی در کناره استخر
- مجسمه در میانه استخر آب و آبنما

استخر آب و مجسمه در وسط آن

بخش سوم:

معماری منظر مینیمال:

نگاه مدرن ما را با جلوه جدیدی از منظره سازی مواجه میکند. مدرنیستها بر این باور بودند که معنا در چشم ماست. مسئله مهمی که مدرنیستها از آن غافل شدند. مسئله فاعل و مخاطب بود. اگرچه اعتبار پدیده ها رویکردی درونی است و مخاطب خود بی هیچ واسطه ای به پدیده ها اعتبار می بخشد اما مخاطب با خود گذشته ای را خواسته یا نا خواسته به دوش می کشد. عدم توجه به این نکته طغیان علیه مدرنیسم را رقم زد و رویکرد پست مدرنیسم را در دل مدرنیسم به وجود آورد. (دکتر منصوری)

یکی از جنبش هایی که در دل معماری مدرن بیرون آمد و در آن گرایشات پست مدرنیستی هم وجود داشت اما در شکل ظاهری و بی پیرایگی به تمام و کمال پایبند ارزشهای مدرن است جنبش مینیمالیست است در واقع این جنبش

ریشه در دو رویکرد کلاسیسم و مدرنیسم دارد. (معماری ایران-12) این جنبش هنری در بین سالهای 1963-1968 در آمریکا و عمدتاً در شهر نیویورک شکل گرفت (معماری ایران-12)

منظور از هنر مینیمال همانطور که از نام آن بر می آید استفاده از حداقل مواد و عناصر برای بیان و ارائه ایده در اثر هنری است. این شیوه کمال را در سادگی می بیند. سادگی زمانی به دست می آید که اثر را از هر چه زاید و غیر ضروری است دور کرد لذا هنر مینیمال بر پایه حذف غیر ضروریات بنا نهاده شده است. بنا به گفته له وی (1997) از مشخصات این شیوه استفاده از شکل های هندسی ساده هندسی تکرار بجا و با قاعده عناصر مورد استفاده در طرح و استفاده از مواد و عناصر فقط در حد ضرورت و نیاز و نه به عنوان آرایش میباشد. از میان معماران متاخر تادائو آندو بیش از سایرین متأثر از این فلسفه است او اظهار دارد "ماهیت و ذات مینیمالیسم بی پیرایگی است. اما این سادگی بدون عمق کاملاً بی ارزش است. شما برای خلق فضای مطلوب باید عمیقاً به مواد و عناصر سازنده آن فکر کنید. امیدوارم در معماری به آن سادگی دست یابیم که عمیق نیز باشد." (همان)

اندیشه ی مینیمالیسم، در معماری و معماری منظر از جایگاه ویژه ای برخوردار است. مینیمالیسم، فرزند دوران مدرن است که در دوره ی مدرن متاخر به بالندگی رسید و هنوز به حیات خود ادامه می دهد. مینیمالیسم به عنوان یک فلسفه ی هنری، خصوصاً در معماری و معماری منظر، ریشه در الگوها و عقاید بسیار کهن دارد که قسمت عمده ای از آنها، در مشرق زمین پدید آمده اند. یکی از این اندیشه ها، فلسفه ی ذن است. در این راستا فارغ از تعریف مینیمالیسم به عنوان یک سبک یا جنبش، به آن از دریچه ی یک اندیشه ی کهن نگریسته شده است. ایده ی سادگی، یک آرمان دوباره زنده شده است که در میان بسیاری از فرهنگها مشترک بوده و غالب آنها به دنبال راهی در زندگی می گشته اند که از بار زیاد داراییهای دنیوی رها شوند. سادگی، همیشه حسی از آزادی را عرضه کرده، و موقعیتی گرانبها برای لمس ذات هستی فراهم آورده است و به جای اینکه ذهن انسان را به موضوعات مبتذل پریشان کند او را به آسودگی فراخوانده است. سادگی، ابعادی دارد که فراتر از زیبایی شناسی صرف است: «سادگی» را می توان به مثابه انعکاسی از برخی کیفیتهای فطری و درونی دید، و یا نتیجه ی بصیرتی فیلسوفانه به هماهنگی و توازن، استدلال و حقیقت. سادگی یک بعد

معنوی دارد و این بعد معنوی همان است که منظر کهن ایرانی (باغ) را بی پیرایه و پر از خلوص به مردمان ایران زمین هدیه داده است (www.manzar.ws سال دوم)

در اروپا به ویژه در انگلستان خالق و پیشگام سبک مینیمالیم در معماری جان پاونسن است.

پیتر واکر یکی از معماران منظر مینیمال است. کتاب او با عنوان باغ های مینیمال حاوی احترامی است به آن دسته از نقاشان مینیمالیست که نسبت به اصول هنر انتزاعی وفادار بوده اند و اساس کارهایشان را فرم های هندسی پایه قرار میدادند. پیتر واکر شیفته سادگی و وضوح این هنر شد. (معماری ایران-12)

نمونه های موردی از معماری منظر مینیمال:

فواره تنر Tanner fountain :

یکی از کارهای واکر، فواره تنر در محوطه دانشگاه هاروارد است. محوطه انتخابی برای این طرح شکل بی نظمی دارد که با چند حرکت پیاده شکل می گیرد و بدنه های آن را سالن اجتماعات و مرکز علوم جدید تشکیل می دهند. آب یکی از دو عنصر اصلی مورد استفاده او در این طرح است. قسمت مهمی از این اثر را بازی با آب به کمک فواره شکل می دهد، بی آنکه از فواره های سنتی و مرسوم اثری وجود داشته باشد. در تضاد با عنصر آب، عنصر پایدار و مستحکم سنگ را بر می گزیند. طرح از 159 تخته سنگ تشکیل شده که در دایره ای به قطر 18 متر به طور نامنظم، بخشی در چمن و بخشی روی آسفالت در کنار هم قرار گرفته اند. در این طرح نیروی بیننده را به داخل دعوت می کند، در عین حال از رسیدن به مرکز آن ممانعت به عمل می آورد. این نیرو در حقیقت آب فواره است که بصورت ذراتی ریز در فضایی به قطر 6 متر و ارتفاع 1.5 متر پراکنده شده است و یک فواره مه به وجود می آورد که با نورپردازی در شب، نمایی از آتش به خود می گیرد. در زمستان که درجه حرارت به زیر صفر کاهش می یابد، به جای آب، بخار از فواره ها بیرون می زند و فضایی پر رمز و راز در مرکز طرح ایجاد می کند. تجربه رنگ فصل در این اثر زیباست.

**پروژه باغ مجسمه nasher در تگزاس (Nasher Foundation Sculpture)
: (Dallas, Texas , Center**

رنزو پیانو ، معمار مجموعه برای طراحی باغ مجسمه ، واکر را برگزید. این پروژه به عنوان یک گالری روباز طراحی شده که گنجایش 20-30 مجسمه را دارد. هندسه کامل و سادگی پر عمق آن ، زمینه مناسبی برای بازدید و تمرکز روی مجسمه ها فراهم آورده است. در عین اینکه خود باغ هم یک اثر هنری برای تجربه کردن است که مخاطب را به سمت مجسمه ها می کشد.

باغ مجسمه nasher

پروژه نوارتیس :

در سال 1999 شرکت PWP مسابقه ای را برنده شدند که هدف آنها طراحی یک فضای باز در میان مجموعه ای از ساختمانهای صنعتی در نوارتیس بود. این مجموعه در کنار رودخانه راین ، بین فرودگاه و مرکز شهر واقع شده است. این فضای باز ارتباط دوستانه ای را بین عابران و درختان ایجاد کرده است. سایه ها توانایی این را دارند که در ساعات مختلف روز تعاریف جدیدی را در فضا جاری سازند و روحیه متفاوتی به آن ببخشند. تکرار درختان و در نتیجه تکرار سایه آنها ، انعکاس سایه ها و درختان در آب راکد ، فضایی ایستا و آرام فراهم آورده است. (www.manzar.ws سال سوم)

تکرار ریتم درختان در فضا سازی

نتیجه گیری:

منظر به مثابه نوعی هنر، به زندگی تعلق دارد. هدف آن نیز عبارت است از فراهم آوردن مکان‌هایی که زندگی بتواند در آن «به وقوع پیوندد». مکان، مجموعه‌ای از منابع یا احیاناً ظرفی خنثی و بی‌طرف نیست؛ بل در واقع محیطی است عینی و ملموس که نوعی نظم و منس و ویژگی در خود دارد. بدین ترتیب چنان چه در سویی راجع به زندگی سخن رانده شود، و در سوی دیگر از مکان، چنین چیزی بی‌معناست. «طراحی برای زندگی» به واقع شعاری بود که برای بیان هدف کلی جنبش مدرن به کار می‌رفت. این مفهوم خودش را در معماری منظر مدرن به تصویر کشاند. در معماری منظر مدرن فضاهایی خلق شد که در آن از رسمیت و اشرافی‌گرایی دوران کلاسیک و باروک خبری نبود. فضاهایی که بر روی عموم گشوده گشتند و برای تمام انسانها به عنوان شهروند ارزش گذاشتند. طبیعت را وارد شهر و با زندگی عجین نمودند سلسله مراتب را برهم زدند و رهایی و سیالیت فضا را جایگزین آن نمودند.

جنبش مدرن عقل‌مداری و اومانیسم که از دوران رنسانس آغاز شده بود را به اوج خود رساند این جنبش در معماری به سمت عملکردگرایی و خلوص فرم‌ها و فضاها پیش رفت تا جایی که در نهایت خلوص خود به هنر مینیمالیسم انجامید استفاده از هندسه راست گوشه و مصالح مدرن از ویژگی‌های بارز این سبک است. در معماری منظر نیز این سبک خودش را با حذف تقارن استفاده از هندسه راست خط جنبش دستیل و نیکولسون به تصویر کشاند.

البته این سبک هنری که زیبایی‌شناسی را زائیده تفکر آدمی میدانست از ابتدا شمشیر به دست در مقابل رویکردهای تاریخی ایستاد و سعی در دورریختن گذشته انسانها کرد و با این شیوه در دل خود طغیانی را بر ضد خود پدید آورد که منجر به پیدایش پست مدرن شد.

منابع:

اعتضادی ، لادن ، از نخستین سرچشمه ها تا منشور آتن
قبادیان ، وحید ، مبانی و مفاهیم معماری معاصر غرب
منصوری، سید امیر. (1383). "درآمدی بر شناخت معماری منظر". فصل
نامه باغ نظر. شماره 2.
فیضی، محسن، مینیمالیسم گرایش هنرمندانه به معماری منظر. فصلنامه معماری
ایران، شماره 12
گیدئون ، زیگفريد، فضا زمان و معماری ، ترجمه منوچهر مزینی
ترنر، تام. "باغ های انتزاعی، باغ های پسا انتزاعی" ترجمه حمید
یزدانی. مجله آبادی. شماره 51
اوستروفسکی، واتسلاف (1378) شهرسازی معاصر
لشچینسکی ، ؟، طراحی کاشت منظر، ترجمه محسن کافی

www.manzar.ws/394.aspx

www.manzar.ws/141.aspx

<http://en.wikipedia.org/wiki/dankiley>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Fredrick-olmsted>

www.sfgate.com/cgi-bin/article.cgi

